

VURDERING AF PÅVIRKNINGER AF GRUNDTVAND – SÆRLIGT GRUNDTVANDSFOREKOMSTER

DET RETLIGE GRUNDLAG

- ▶ ATV Vintermøde marts 2024
- ▶ Dorte Balle Harder
- ▶ Jurist, Hav- og Vandmiljø,
- ▶ Miljøstyrelsen

MILJØVURDERINGER

2

I. Vurderingerne af visse planer og projekter - efter miljøvurderingsloven

II. Vurderinger af alle planer og projekter og deres overensstemmelse med streng beskyttelse af afgrænsede og målsatte naturressourcer

II.I Beskyttelsen af Natura 2000 områder og visse arter – efter habitatbekendtgørelsen

II.II Beskyttelsen af vandforekomster – efter bekendtgørelse om indsatsprogrammer

II.III Beskyttelsen af havområder - efter havstrategiloven

III. Vurderinger af alle planer og projekter – og overensstemmelse med planlægningen for den fysiske arealanvendelse

IV. Vurderinger af alle planer og projekter – og overensstemmelse med beskyttelseszoner og anden områdebeskyttelse, herunder af områder omfattet af fredninger og af naturbeskyttelseslovens § 3

/ Miljøstyrelsen / Titel på præsentation
12. marts
2024

I. VURDERINGERNE AF VISSE PLANER OG PROJEKTER - EFTER MILJØVURDERINGSLOVEN

I. Det retlige grundlag

Miljøvurderingsloven, gennemførelse af SMV og VVM direktiverne, en omfattende EU domspraksis herunder **C 535/18 Land Nordrhein-Westfalen**

I. Formål – oplysning og inddragelse

II. Karakteriseret ved

Visse planer og projekter – afhængig af væsentlighed -

Screening og konsekvensvurderinger

Høringer af berørte myndigheder og offentlighed

Ikke bindende

II. VURDERINGER AF ALLE PLANER OG PROJEKTER OG DERES OVERENSSTEMMELSE MED STRENG BESKYTTELSE AF AFGRÆNSEDE OG MÅLSATTE NATURRESSOURCER – I VANDPLANLÆGNINGEN

I. Det retlige grundlag

Den bindende vandplanlægning – bekendtgørelse om miljømål for overfladevandområder og grundvandsforekomster og **bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter § 8** - gennemførelse af vandrammedirektivet og grundvandsdirektivet - EU domspraksis herunder

C 461/13 Weser

C 535/18 Land Nordrhein-Westfalen

C 559/19 Donana

I. Formål – forebygge forringelse af tilstand og målopfyldelse

II. Karakteriseret ved

Skal gennemføres forud for alle afgørelser

En vurdering

Høringer ved høring over afgørelser i udkast – høring, når en afgørende del af en miljøkonsekvensrapport

Bindende – fravigelse af kravet om overensstemmelse med vandplanlægningen er muligt, men svært

§ 8 I BEKENDTGØRELSE OM INDSATSPROGRAMMER

Bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter

<https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2023/797>

§ 8. Statslige myndigheder, regionsrådet og kommunalbestyrelsen skal ved administration af lovgivningen i øvrigt forebygge forringelse af tilstanden for overfladevandområder og grundvandsforekomster og sikre, at opfyldelse af de miljømål, der er fastlagt i bekendtgørelse om miljømål for overfladevandområder og grundvandsforekomster, ikke forhindres.

Stk. 2. Myndigheden kan kun træffe afgørelse, der indebærer en direkte eller indirekte påvirkning af et overfladevandområde eller en grundvandsforekomst, hvor miljømålet er opfyldt, hvis afgørelsen ikke medfører en forringelse af overfladevandområdets eller grundvandsforekomstens tilstand.

Stk. 3. Myndigheden kan kun træffe afgørelse, der indebærer en direkte eller indirekte påvirkning af et overfladevandområde eller en grundvandsforekomst, hvor miljømålet ikke er opfyldt, hvis afgørelsen

- 1) ikke vil kunne medføre en forringelse af overfladevandområdets eller grundvandsforekomstens tilstand, og**
- 2) ikke vil kunne hindre opfyldelse af det fastlagte miljømål, herunder gennem de i indsatsprogrammet fastlagte foranstaltninger.**

Stk. 4. Hvis myndigheden vurderer, at der ikke kan meddeles tilladelse eller godkendelse til udledning af kvælstof eller fosfor i henhold til stk. 3, kan myndigheden indbringe sagen for Miljøstyrelsen. Miljøstyrelsen kan i særlige tilfælde og efter en konkret vurdering tillade, at myndigheden i henhold til lovgivningen, meddeler tilladelse eller godkendelse til den ansøgte udledning. I sager, hvor Miljøstyrelsen er den kompetente myndighed til at meddele tilladelse eller godkendelse til udledningen, træffer styrelsen tillige afgørelse efter denne bestemmelse.

Stk. 5. I vurderingen af, om der kan træffes afgørelse efter stk. 2-4, skal omfanget af den samlede påvirkning af overfladevandområdet eller grundvandforekomsten fra øvrige kilder, herunder fra godkendte, endnu ikke gennemførte projekter og aktiviteter, tages i betragtning.

Stk. 6. I vurderingen af, om der kan træffes afgørelse i overensstemmelse med stk. 2-4, inddrages for overfladevandområder de normgivende definitioner af kvalitetsklasser for økologisk tilstand og økologisk potentiale, jf. bilag 1 til bekendtgørelse om fastlæggelse af miljømål for vandløb, søer, overgangsvande, kystvande og grundvand, og miljøkvalitetskrav, jf. bilag 2, del B, til samme bekendtgørelse. Desuden inddrages anvisningerne for vurdering af overvågningsresultater og værdier for grænser mellem kvalitetsklasser for overfladevandområder, jf. bilag 3 til bekendtgørelse om overvågning af overfladevandets, grundvandets og beskyttede områders tilstand og om naturovervågning af internationale naturbeskyttelsesområder.

Stk. 7. I vurderingen af, om der kan træffes afgørelse efter stk. 2-4, inddrages for grundvandsforekomster definitionerne for god kvantitativ tilstand og god kemisk tilstand, jf. bilag 3 til bekendtgørelse om fastlæggelse af miljømål for vandløb, søer, overgangsvande, kystvande og grundvand. Desuden inddrages anvisningerne for vurdering af overvågningsresultater, jf. bilag 3 og 4 til bekendtgørelse om overvågning af overfladevandets, grundvandets og beskyttede områders tilstand og om naturovervågning af internationale naturbeskyttelsesområder.

Weser - C 461/13 – Forpligtelsen til at forebygge forringelse er ikke programmatisk, men aktuel ved den enkelte afgørelse - Forringelse som tilstandsændring - eller yderligere forringelse – vurderet for det enkelte kvalitetselement

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/PDF/?uri=CELEX:62013CJ0461&qid=1709630399989>

Land Nordrhein-Westfalen - C 535/18 – de konkrete vurderinger i VVM- vurderinger, det enkelte kemiske stof (her nitrat) som kvalitetselement – vurdering af påvirkningen

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/PDF/?uri=CELEX:62018CJ0535&qid=1709630484673>

Donana – 559/2019 – sondringen mellem forpligtelsen til at forbedre og forebygge forringelse af tilstand og målopfyldelse – at reducere en påvirkning er at forbedre

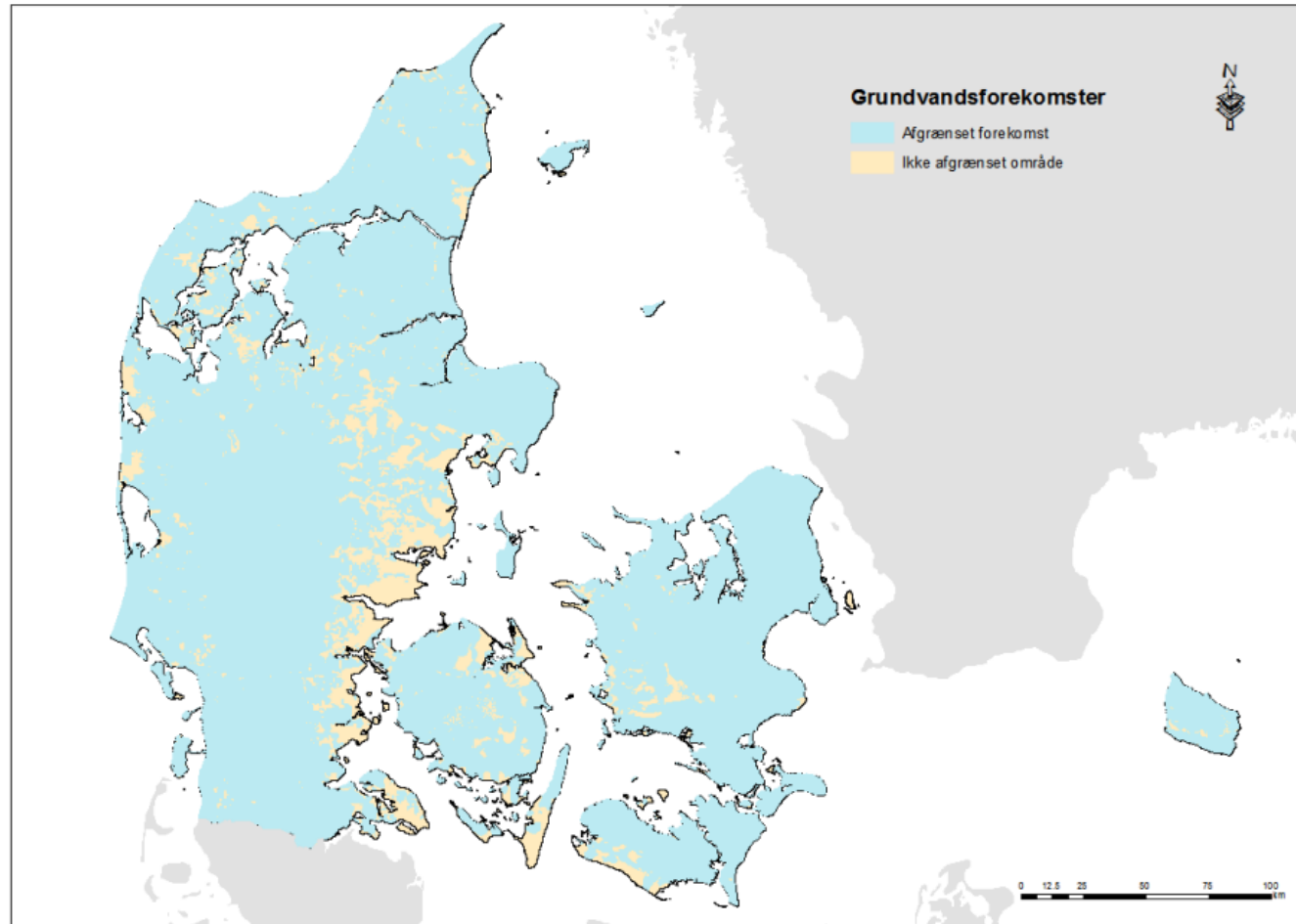
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=CELEX%3A62019CA0559&qid=1709630731286>

Påvirkning af grundvandsforekomster

Jakob Bruun Nicolaisen
16. juni 2023
MST - Hav- og Vandmiljø

Udbredelse af grundvandsforekomster

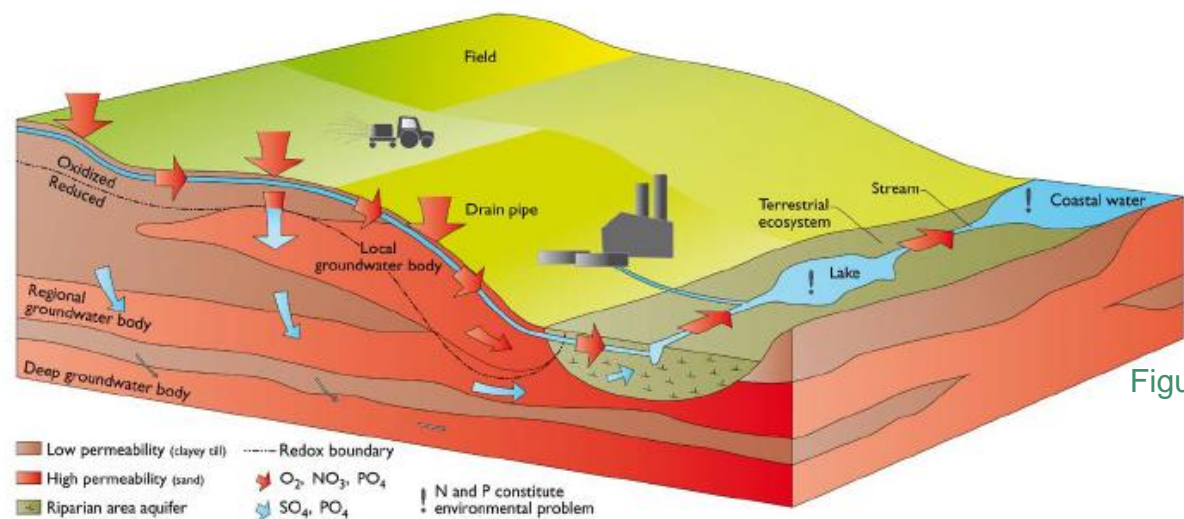
Figur: Afgrensning af de danske grundvandsforekomster, GEUS rapport 2020/1

Figur 1 Udbredelse af afgrensede og ikke-afgrensede områder med grundvandsforekomster

Hvad er en grundvandsforekomst?

Grundvand: Alle former for vand under jordoverfladen i mættede zoner.

Grundvandsforekomst: Et eller flere underjordiske geologiske lag med tilstrækkelig porøsitet og permeabilitet til at muliggøre enten en betydelig grundvandsstrømning eller indvinding af betydelige mængder grundvand. *En forekomst kan bestå af flere magasiner*

Figur: Jens Chr. Refsgaard, GEUS

Antal magasiner: 2771 Antal forekomster: 2050

De tre kategorier af grundvandsforekomster

Terrænnære forekomster:

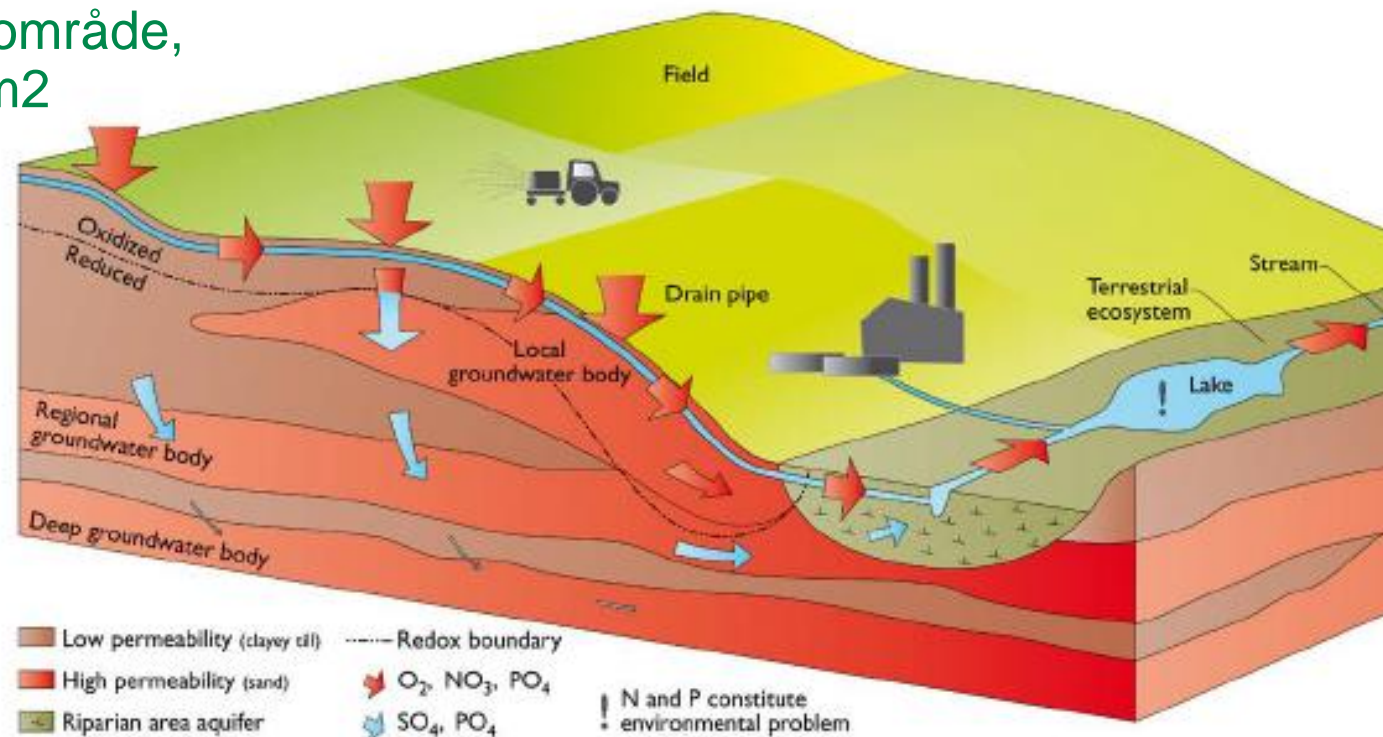
Forekomster med mindst et magasin med direkte kontakt til vandløb, sø eller vådområde, og med et overfladeareal mindre end 250 km²

Regionale forekomster:

Forekomster med kontakt til vandløb, søer eller vådområder og overfladeareal større end 250 km²

Dybe forekomster:

Forekomster uden kontakt til vandløb, søer eller vådområder.

Figur: Jens Chr. Refsgaard, GEUS

Adgang til oversigt over forekomster

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

MiljøGIS for høring af vandområdeplaner 2021-2027
[Download WMS WFS](#) [Vejledning til WebGIS](#) [Kontakt](#)

Søg område Find vandområder

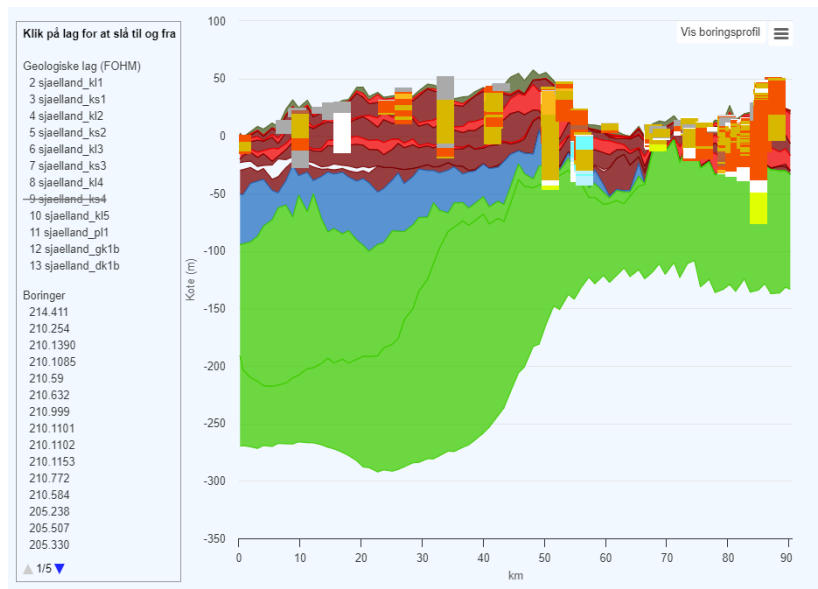
VP3 høring - Vandområdedistrikter og hovedvæ	0/2
VP3 høring - Vandområdemeres afgrænsning	0/6
VP3 høring - Karakterisering	1/9
Vandløb	0/2
Søer	0/2
Kystvande	0/2
Grundvand. Terrænnært	1/1
Typologi. Terrænnære	☒
Grundvand. Regionalt	0/1
Grundvand. Dybt	0/1
VP3 høring - Miljø mål	0/21
VP3 høring - Påvirkninger og arealanvendelse	0/18
VP3 høring - Beskyttede områder	0/10
VP3 høring - Tilstandsvurdering	0/93
Vandløb	0/7
Søer	0/12
Kystvande	0/8
Grundvand. Terrænnært	0/22
Samlet. Kemisk tilstand og trends.	☐
Kvantitativ tilstand. Terrænnære	☐
Nitrat. Kemisk tilstand og trends.	☐
Chlorid. Kemisk tilstand og trends.	☐
Pesticider. Kemisk tilstand og trends.	☐
BTEXN. Kemisk tilstand og trends.	☐
Chlorerede opløsningsmidler. Kemisk	☐
Cyanider. Kemisk tilstand og trends.	☐
MTBE. Kemisk tilstand og trends.	☐
Perfluorerede. Kemisk tilstand og	☐
Phenoler. Kemisk tilstand og trends.	☐
Vandopløselige opløsningsmidler.	☐

50 km

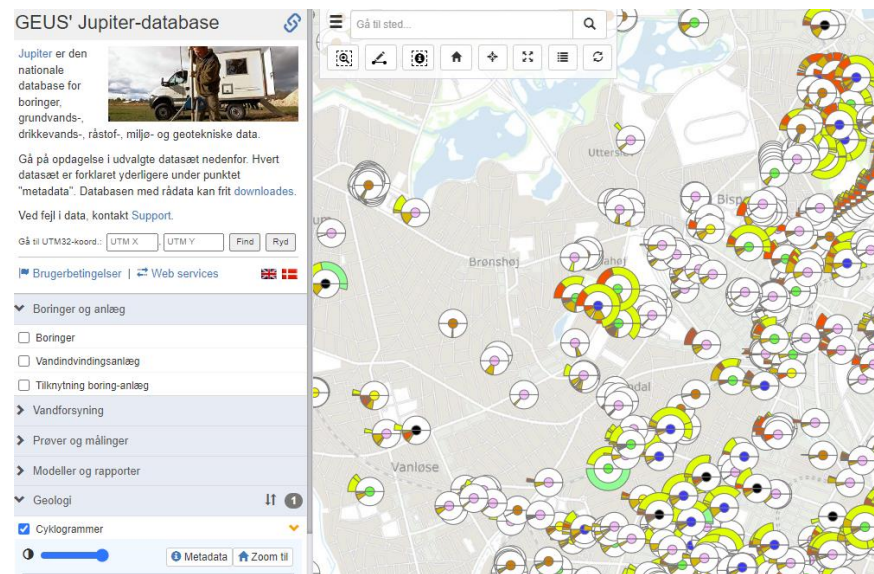

Anden relevant data

FOHM

Jupiter

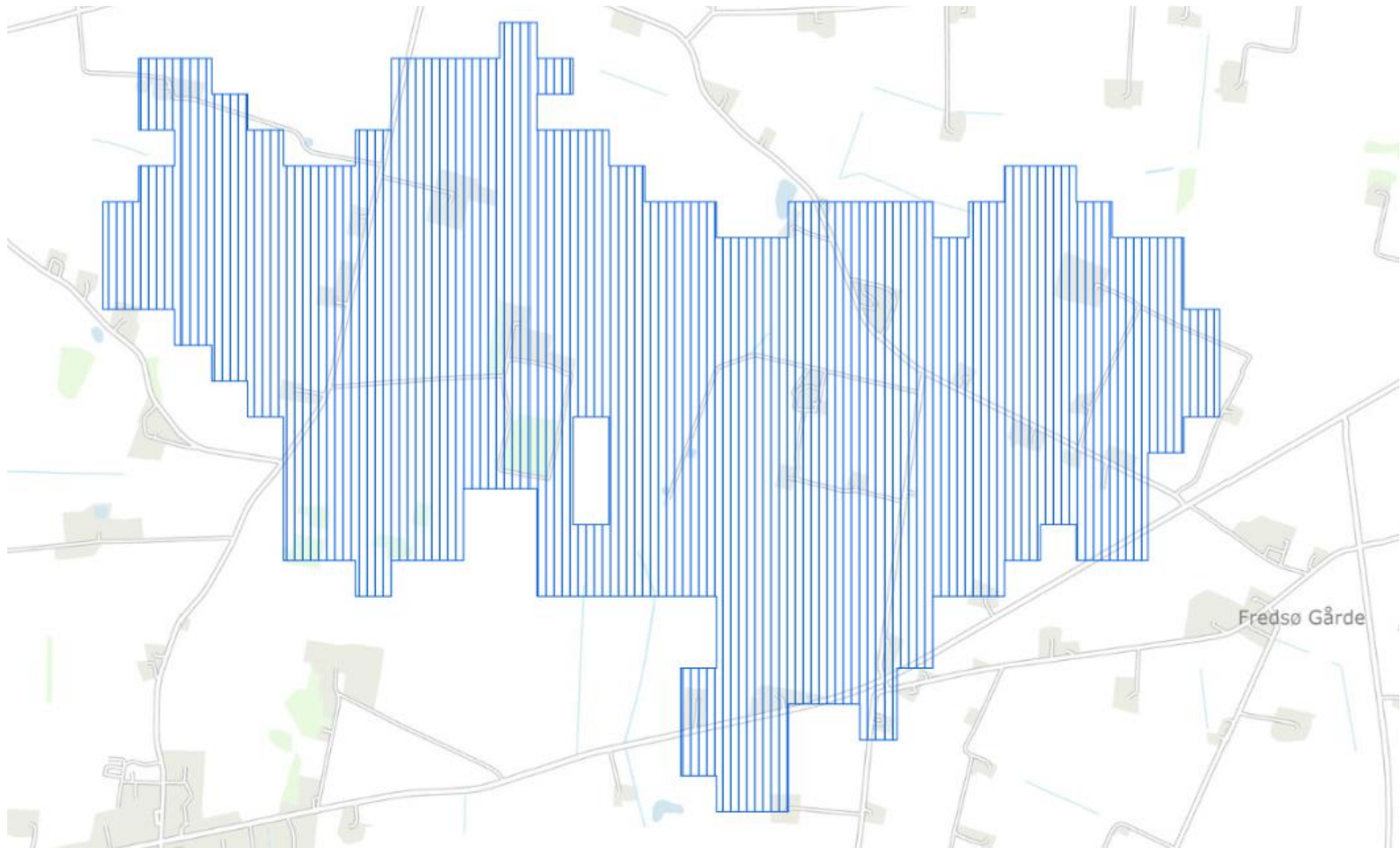
Geofysiske undersøgelser

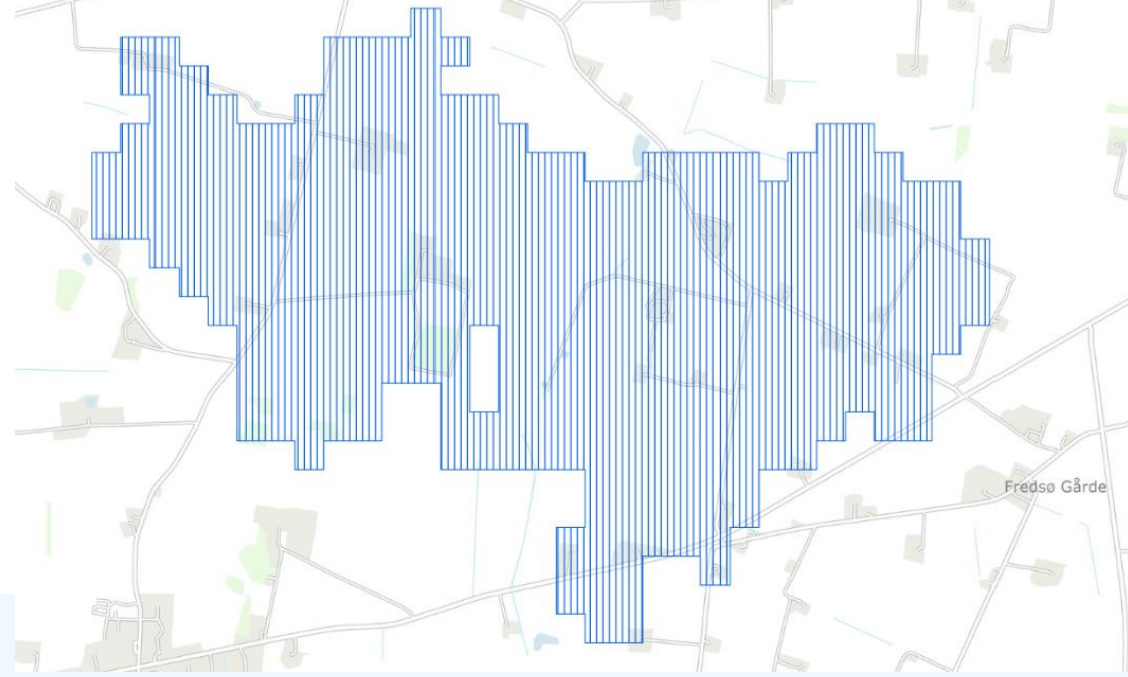
Billede fra geo.dk

Og anden relevant data

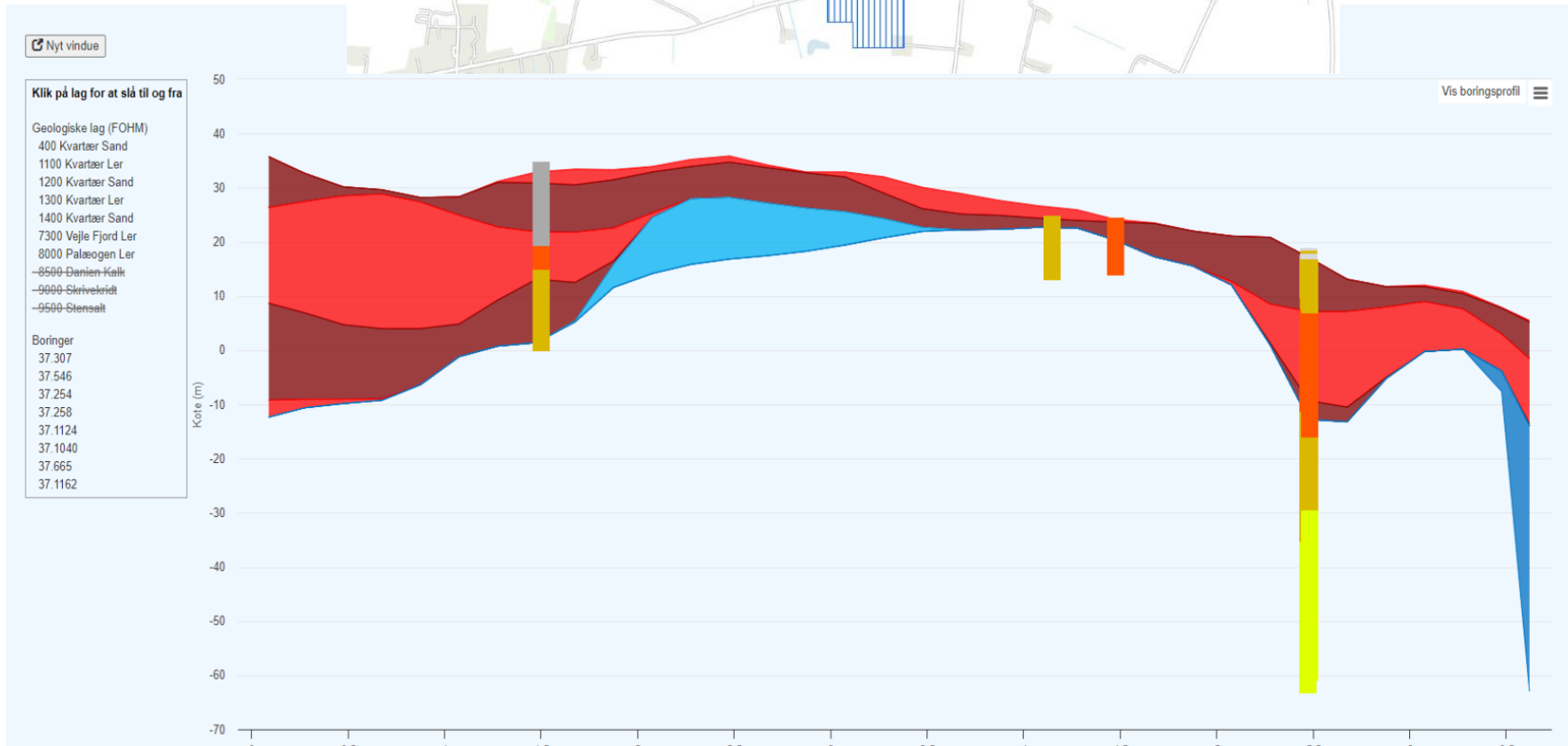

DK-model

FOHM

Miljømål og påvirkninger af grundvand

Miljømål

Miljømålet for samtlige grundvandsforekomster er god kvantitativ og god kemisk tilstand

Påvirkninger

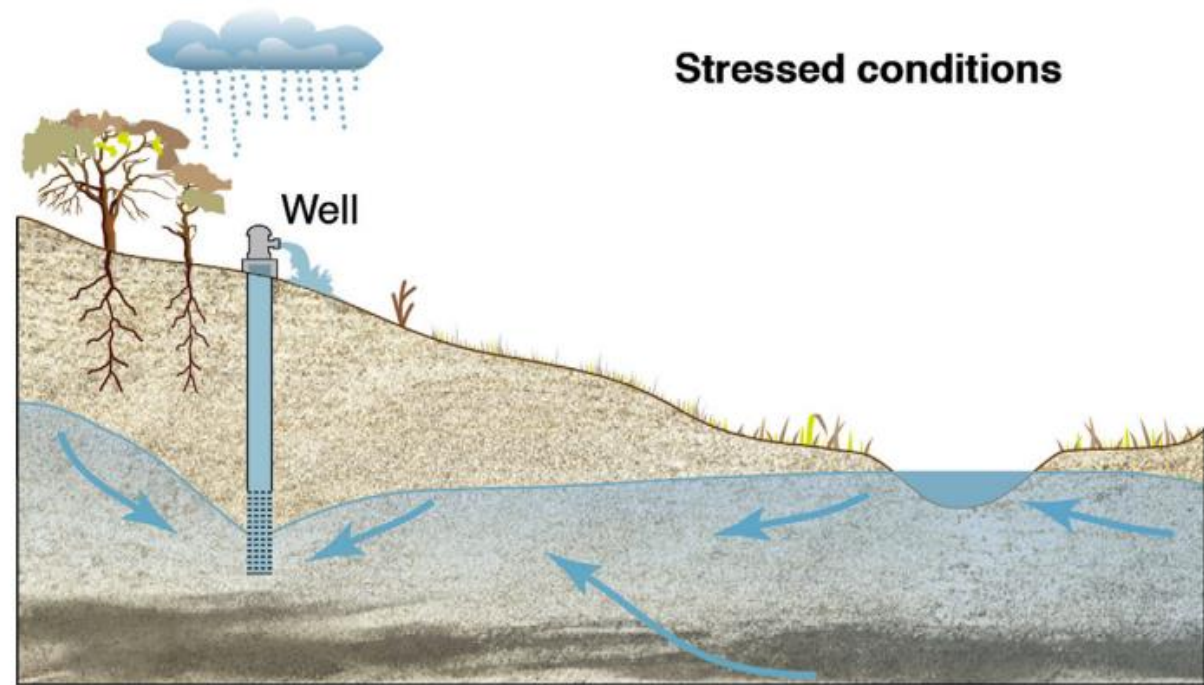
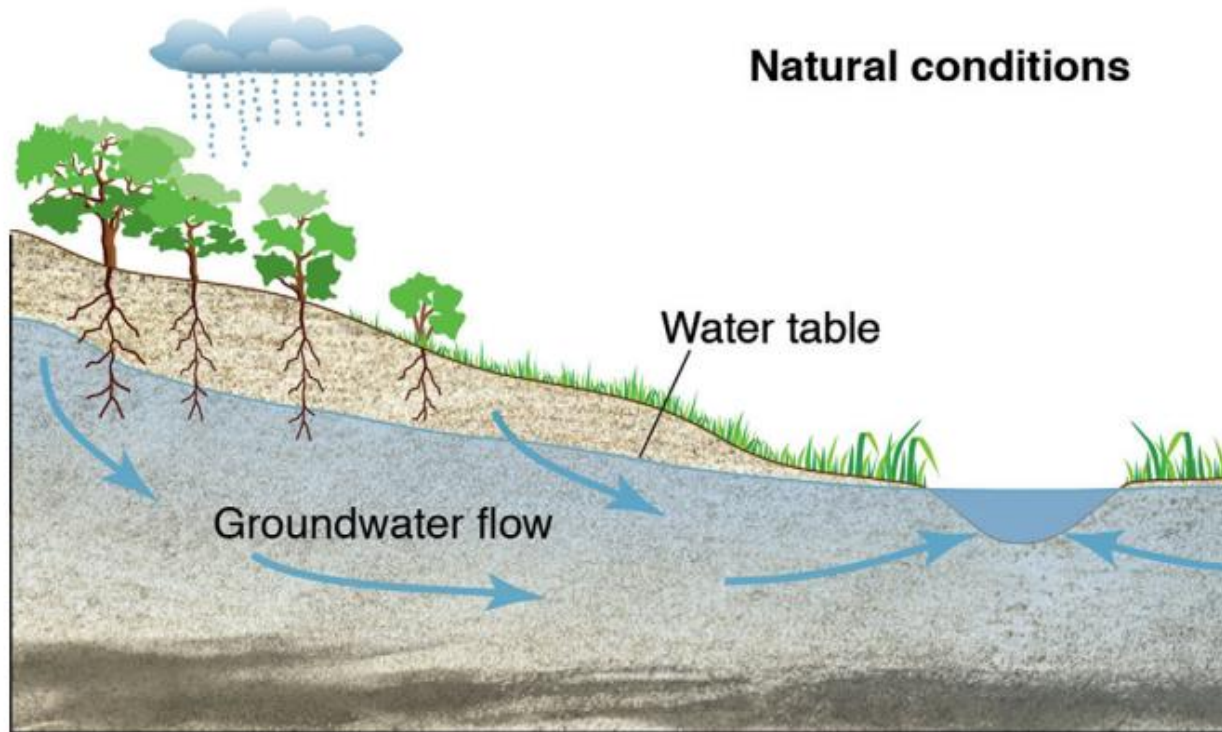
Kvantitativ: Påvirkninger af forekomstens vandbalance. Der må ikke fjernes mere vand end at der fortsat er vand til 1. åer, søer og grundvandsafhængig natur, 2. almen vandindvinding, samt 3. til andre formål. Indvindingen må ikke medføre en ændret strømningsretning, som trækker salt eller andet ind i grundvandsforekomsten.

Kemisk: Påvirkninger af forekomsternes vandkvalitet. En forekomst må ikke påvirkes i en sådan grad at de fastsatte krav- og tærskelværdier overskrides i 20 % af forekomsten.

Funktionalitet: Påvirkning af målsatte vandløb eller søer, påvirkning af habitatnatur og påvirkning af indvinding af drikkevand.

En påvirkning må ikke føre en forekomst længere væk fra målopfyldelse.

Gorelick, S. M., and C. Zheng (2015), Global change and the groundwater management challenge, *Water Resour. Res.*, 51, doi:10.1002/2014WR016825

Adgang til oversigt over forekomsternes tilstand

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

MiljøGIS for offentliggørelse af vandområdeplaner 2021-2027
[Download WMS WFS](#) [Vejledning til WebGIS](#) [Kontakt](#)

Hvad gælder for det udpegede punkt

The screenshot shows a web-based GIS application. On the left is a layer list with categories like 'VP3 - Vandområdedistrikter og hovedvandoplat', 'VP3 - Vandområdemeres afgrænsning', and 'VP3 - Tilstandsvurdering'. The central map displays a coastal area with green and red hatched regions. On the right, an 'Info' window is open, showing a table of reasons for missing data for a selected point. The table lists various substances and their status, such as 'Chlorid: Nej', 'Pesticider: Ja', and 'Påvirkning af drikkevand: Ja'. A 'Rapport' button is visible in the top right of the info window.

Årsag til manglende målopfyldelse, Chlorid:	Nej
Årsag til manglende målopfyldelse, Pesticider:	Ja
Årsag til manglende målopfyldelse, BTEXN:	Nej
Årsag til manglende målopfyldelse, Chlorerede opløsningsmidler:	Nej
Årsag til manglende målopfyldelse, Cyanider:	Nej
Årsag til manglende målopfyldelse, MTBE:	Nej
Årsag til manglende målopfyldelse, Perfluorerede stoffer:	Nej
Årsag til manglende målopfyldelse, Phenoler:	Nej
Årsag til manglende målopfyldelse, Vandoploselige opløsningsmidler:	Nej
Årsag til manglende målopfyldelse, Aluminium:	Nej
Årsag til manglende målopfyldelse, Arsen:	Nej
Årsag til manglende målopfyldelse, Bly:	Nej
Årsag til manglende målopfyldelse, Cadmium:	Nej
Årsag til manglende målopfyldelse, Chrom:	Ukendt tilstand
Årsag til manglende målopfyldelse, Kviksølv:	Ukendt tilstand
Årsag til manglende målopfyldelse, Kobber:	Nej
Årsag til manglende målopfyldelse, Nikkel:	Nej
Årsag til manglende målopfyldelse, Zink:	Nej
Årsag til manglende målopfyldelse, Påvirkning af drikkevand:	Ja
Årsag til påvirkning af drikkevand:	Pesticider

Færdig

MiljøGIS for offentliggørelse af vandområdeplaner 2021-2027

[Download WMS WF](#)

Info

Hvad gælder for det udpegede punkt

Rapport

Afgrænsning. Terrænnære grundvandsforekomster (1)

Grundvandsforekomster

[Link til vandplandata.dk for søgning i data](#)

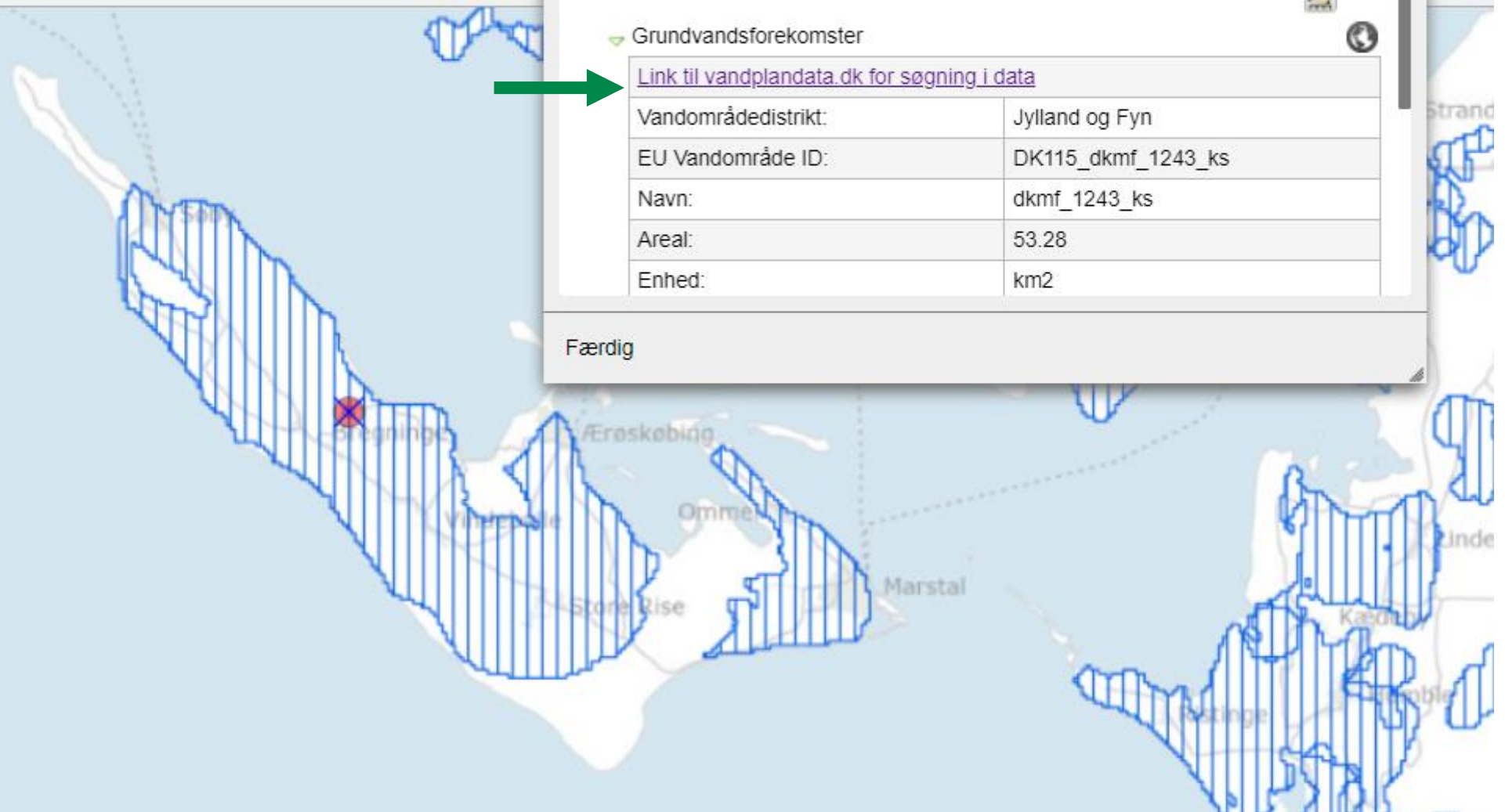
Vandområdedistrikt:	Jylland og Fyn
EU Vandområde ID:	DK115_dkmf_1243_ks
Navn:	dkmf_1243_ks
Areal:	53.28
Enhed:	km2

Færdig

Navigation icons: back, forward, search, pan, zoom, info, scale, layers, search, tools

Zoom in (+)
Zoom out (-)

Valgte vandområde:

DK115_dkmf_1243_ks

> Stamoplysninger

> Kemisk tilstand

✓ **Kvantitativ tilstand**

Parameter	Værdi	Yderligere information
Miljømål	God kvantitativ tilstand	
Tilstand	God kvantitativ tilstand	Se baggrundsdata for kvantitativ tilstand
Metode		Link til rapport

> Undtagelser

Valgte vandområde:

DK115_dkmf_1243_ks

Baggrundsdata for den kvantitative tilstand

Vurdering	Start	Slut	Parameter	Niveau	Værdi	Enhed
Vandbalance	01-01-2011 00:00:00	21-12-2017 00:00:00	Udnyttelsesgrad %	Målt/estimeret	3	%
Kvantitativ påvirkning af overfladevand	01-01-2011 00:00:00	21-12-2017 00:00:00	Påvirkning af den økologiske tilstand i vandløb	Modelberegning	1	1 = Nej ; 2 = Muligvis; 3 = Ja
Vandbalance	01-01-2011 00:00:00	21-12-2017 00:00:00	Indvinding	Målt/estimeret	144707	m ³ /år
Vandbalance	01-01-2011 00:00:00	21-12-2017 00:00:00	Grundvandsdannelse	Modelberegning	5134448	m ³ /år

Hvad forventer vi

Gennemgang af eksisterende påvirkning:

Beskrivelse af forekomster, som potentielt kan påvirkes, samt deres nuværende tilstand.

Gennemgang af projektets forventede påvirkning:

Beskrivelse af aktiviteter, som potentielt kan påvirke grundvandsforekomster enten kemisk, eller kvantitativt.

Gennemgang af hvordan påvirkninger håndteres:

Hvordan håndteres potentielle påvirkninger, således at tilstanden i grundvandsforekomsterne ikke påvirkes.